

Homme kell 19 esinevad kontserdimaja suures saalis Hortus Musicus ja Cross-Over band kontserdiga "Rock ja raga".

KULT

"Minu veetlev leedi" saabus kord taas

Toomas Kuter

Frederick Loewe Alan Jay Lerner'i libreto järgi valminud ja Bernard Shaw' näidendil "Pygmalion" põhinevat 1956. aastal New Yorgis Broadwayl esietendunud muusikali "Minu veetlev leedi" võib pida tänapäevase muusikalialoo tippteoseks.

See klassikaliselt ilus lugu on poole sajandi vältel teinud maailmale peale mitu tiiru. Ilmselt pole palju neid, kes ei teaks vähemasti kahte selle teose kuulsamat hitti, Eliza laulu "Ma tantsiks veel ja veel" ja Freddy laulu "Tänaval, kus, mu arm, elad sa".

Kuigi muusikali esietenduse ajaks oli 1904. aastal Viinis sündinud ja 1924. aastal Ameerikasse jäänud Loewe juba hinnatud ja kuulus (õnn jõudis tema õuele 1947. aastal valminud muusikaliga "Brigadoon"), saabus tunnus talle Loewe enese sõnade järgi pärast kaksikümmend aastat kestnud nälgimist. Ja saabus suurelt, tehes temast maailma armastatuima muusikali autori.

Eesti publikule pole see teos võõras. Paljud mäletavad režissöör Georg Cukori 1964. aastal vändatud filmivarianti, mille tegid üleöö populaarseks kaunis Audrey Hepburn ja sarmikas Rex Harrison. Hepburni mängitud Eliza vokaalpartii esitas filmis Marni Nixon. Siiani räägitakse kuluaarides legende Voldemar Panso hooajal 1963/1964 valminud lavastusest,

Eliza on bravuurikas, temperamentne ja väga isepäine. Temas on särtsu, elu ja pealehakkamist. Etenduse alguses mõjus ta tõeliselt räige lilletüdrukuna tänavalt. Suur saavutus on, et ta Eliza partiiga muusikalises mõttes toime tuli.

Teos nimega Henry Higgins

Ka Higginsid on rahvusoperi lavastuses erinevad. Siin kaldub kaalucauss külalisena esineva Raimo E. Tamme kasuks. Tema Higgins on üdini mehelik selle sõna parimas ja halvimas tähenduses.

Tamm on andekas karakternäitleja, kes teeb oma Higginsist terve teose. Saal jääb teda kuulama ja vaatama nagu mingis lumuses. Elab temaga kaasa, jälgib koos temaga ja läbi tema Elizat. Ja unustab ära isegi Higgins'i muusikalised numbrid, mida Tamm ei esita sugugi halvasti. Tamme Higgins koosneb pea täielikult iseteadvusest, enesega rahulolust ja enesekindlusest (meenutagem, et sama oli Rex Harrisoni puhul). Teda ennast ja tema töökspidamisi ei kõiguta miski – peale Eliza muidugi.

Tamme loodud teos nimega Henry Higgins omandab pidevalt uusi värve ja muutub.

René Soomi Higgins on rahulikum ja veidi rohelisem. Temaski on kuraasi, enesekindlust ja eneseimetlust. Kuid seda ülimat ja mitte millegi poolt purustatavat enesega rahulolu, mida Tamme Higgins suisa kiirgab, Soomi Higginsis ei ole. Nad on lihtsalt väga erinevad.

Samal ajal kujunes René Soomi ette kantud Higgins'i laulus "Ta näoga harjund olen ma" üks õhtu kaunimaid ja terviklikumaid

oo populaarseks kaunis Audrey Hepburn ja sarmikas Rex Harrison. Hepburni mängitud Eliza vokaalpartii esitas filmis Marni Nixon. Siiani räägitakse kuluvaarides legende Voldeemar Panso hooajal 1963/1964 valminud lavastusest, kus särasid Linda Rummo ja Endel Pärn. Tegu oli ühe Eesti teatriloole tipplavastusega.

Nüüd on "Minu veetlev leedi" taas publiku ees elegantsel, klassikalisel ja üleval kujul. Endrik Kerge lavastuse kassaedus ei kahtle keegi. Loewe on taas kord Eestisse saabunud.

Igas punktis klassikaline

Endrik Kerge lavastus on klassikaline selle sõna parimas tähenduses. Seal puudub igasugune ajakohastamine ja tänapäeva muusikateatris ülimalt populaarseks saanud vulgaarsus. (Paraku arvavad inimesed, et kui nad on labased, on nad tänapäevased! See mõtte-tera pärineb Oscar Wilde'i sulest, kes tegi niisuguse tähelepaneku juba 19. sajandil.) Etendust jälgida on nauding, sest kõik on paigas, ootuspärane ja milleski ei tule pettuda – ei lavastuslikus ega muusikalises mõttes.

Erki Pehk on kogenud muusikalidirigent. Tema käe all on orkester täpne, ülimalt temperamentne, mis lähtub Pehki isikust, kohati sulnilt melanhooline, mis on igati sobiv, sest kuigi "Minu veetlev leedi" võib nii mõnelegi jätta meelelahutusliku vodevilli mulje, on tegu teosega, milles ei puudu alltekst ja sügav elufilosoofia.

Mihhail Gerts on noorem, rahutum ja otsivam.

Braavo, Janne Ševtšenko!

Estonia teatris pole aastakümneid olnud operetiprimadonnat ja muusikali esimest leedit. Pärast Milvi Laidi, Gerda Murret, Silvia Urbi ja Meta Kodaniporki tulid Margarita Voites, Katrin Karisma ja Helgi Sallo. Oli teisi. Ja siis saabus vaikus. Lavale jõudsid uued operetid ja muusikalid, kuid primadonna mõõtu ei andnud neis lavastustes keegi välja.

Janne Ševtšenko (pildil) Elizana on tõeline leid, stseenis koos Tõnu Tammega. Harri Rospu

MUUSIKAL

Frederick Loewe
"Minu veetlev leedi"

Dirigent Erki Pehk või
Mihhail Gerts.

Lavastaja ja liikumine Endrik
Kerge.

Lavakujundus Liina Keevallik.
Kostüümid Liina Pihlak.

Osades Janne Ševtšenko või
Hele Kõre, Raivo E. Tamm või
René Soom, Priit Volmer või
Väino Puura, Madis Milling või
Mart Laur, Helgi Sallo, Riina
Airenne või Tiit Laur, Jaak
Jõekallas või Andero Ermel
ja teised.

Rahvusoperi koor ja orkester.
Esietendused 3. ja 4. aprillil
rahvusoperis Estonia.

Teine peaosaliste paar: Hele Kõre ja Raivo E. Tamm.

Janne Ševtšenko Elizana on tõeline leid. Kaunis, särav, elegantne, üdini naiselik, lavaliselt peenetundeline, mis mulle selle etenduse puhul eriti imponeeris.

Ševtšenko Elizas kumas juba algusest peale läbi suurilmadaami oreooli ähmast valgust. Ta on võrratu Eliza. Mitte milleski ei jää Ševtšenko lauldud "Ma tantsiks

veel ja veel" alla selle laulu maailma parimatele ettekannetele.

Ševtšenkol on kauni tämbriga hää, mille mikrofon veelgi ilusamaks muudab, tuues esile hääle kohati sametise ja südamesse mineva pehmuse.

Ševtšenko suudab luua muutliku ja mõtestatud karakteri, pannes igasse esitatavasse palasse või ansambli numbrisse uued nüansid

ja tunnetuse. Mitte kordagi ei mängi ta üle ega jää emotsionaalselt lahjaks. Eliza on tema roll. Sada protsenti. Ja kui ilus näeb Ševtšenko välja! Ilus, suursugune ja väärikas. Jääb vaid väga-vega loota, et pärast pikka pausi on Eesti operetti ja muusikali sündimas uus esimene daam. Braavo, Janne Ševtšenko!

Hele Kõre on armas Eliza. Kõre

inginsis saadud, ginsis ei ole. Nad on lihtsalt väga erinevad.

Samal ajal kujunes René Soomi ette kantud Higginsi laulust "Ta näoga harjund olen ma" üks õhtu kaunimaid ja terviklikumaid muusikalisi numbreid.

Eliza isa Alfred Doolittle'i rollis astusid üles Madis Milling ja Mart Laur, võrdselt heal tasemel kolonel Pickeringina olid Priit Volmer ja Väino Puura.

Võrratu, ületamatu ja oivaline Helgi Sallo

Rääkides teistest osatähtjatest, kes selles elujaatust õhkuvas etenduses üles astusid, peaks mainima Elizasse armunud vaesunud ja vaesunud aadlile omaselt veidi kummalist noormeest nimega Freddy, kelle laulda on üks muusikali hittidest, laul "Tänaval, kus, mu arm, elad sa". Kahe Freddy, Jaak Jõekalda ja Andero Ermeli puhul tuleb esile tõsta Jõekalda head fraseerimist ja ühtlast vokaali. Kuid nende puhul eeldab juba roll seda, et oluliselt erinevad nad olla ei saagi.

Ja lõpuks võrratu, ületamatu ja oivaline Helgi Sallo! Üks vähe-seid staare Eestis. Tema tasemeni ei küündi Eesti teatrikunstis praegu keegi. Sallol tasub vaid seista laval, avada suu ja lausuda üksainus sõna – *sir* –, ja saalitäis inimesi on võlutud. See on fenomenaalne. Istud saalis ja ootad, millal missis Pearce (Helgi Sallo) jälle lavale ilmub.

Üheainsa sõna tähtsust laval ei saa alahinnata. Näiteks Maie Sommer ütles Transilvaania kuningannana vaid ühe sõna – veetlev –, kuid tegi seda niivõrd mõtestatult, et järgnesid paus ja hetkeline vaikus saalis. Seegi on saavutus.

"Minu veetlev leedi" pakub suure annuse positiivsust ja tõelise optimismisüsti. Küsimus pole mitte ainult muusikali enese suurus, vaid selleski, et tegu on rahvusoperi igas mõttes õnnestunud lavastusega.